

Превод!

European Network of Councils for the Judiciary (ENCJ)

Réseau européen des Conseils de la Justice (RECJ)

Общо събрание на Европейската мрежа на съдените съвети

гр. Лисабон

30 май – 1 юни 2018 г.

ДЕКЛАРАЦИЯ ОТ ЛИСАБОН за водеща положителна промяна

Членовете на Европейската мрежа на съдебните съвети, които се срещнаха в гр. Лисабон, в периода 30 май – 1 юни 2018 г., ДЕКЛАРИРАТ, че:

1. Европейската мрежа на съдебните съвети (ЕМСС) и нейните членове се стремят да подобрят съдебните системи в Европа за нуждите на всички граждани. Съдебна власт, която се противопоставя на промените и се възприема като ориентирана към миналото, ще загуби доверието на гражданите и ще стане уязвима на външни атаки, по-конкретно от другите държавни власти и медиите.

2. Съветите на съдебната власт трябва да инициират и водят процес на положителна промяна, с цел насърчаване на съдебна власт, която да е независима, отчетна и с високо качество, така че да позволи на представителите на съдебната власт да оптимизират навременното, безпристрастното и ефективното правораздаване в полза на всички граждани. В този смисъл съществуват два аспекта: на първо място е вътрешният, в смисъла на ангажираност на заинтересованите страни, а на второ място е външният, в смисъла на връзките на съдебната власт с останалите държавни власти и засилването на ролята ѝ в рамките на държавата.

3. По отношение на първия въпрос, ключът към успеха на всяка инициатива за промяна е да се гарантира, че всички заинтересовани страни са включени в процеса на промяна и в тази връзка Съветите на съдебната власт следва да насърчават заинтересованите страни (по-конкретно съдиите) не просто да приемат промяната, а да я възприемат позитивно като ги мотивират да подкрепят тази промяна по всички възможни начини. В тази връзка:

(1) Съветите на съдебната власт трябва да накарат заинтересованите страни да разберат защо процеса следва да бъде променен и как резултатът ще е в тяхна полза, за да се увеличи вероятността те да окажат подкрепа на процеса.

(2) Съветите на съдебната власт трябва да насърчават всички съдии да участват в продължаващото образование и да бъдат част от непрекъснато развиващите се подобрения в начина, по който вършат своята работа.

(3) При подбора за назначаване на съдии, трябва да се обърне внимание на желанието на кандидатите да приемат промените и да възприемат модерен подход.

(4) Съветите на съдебната власт трябва да действат като мост между съдиите и изпълнителната власт по отношение на предложените реформи, за да се гарантира, че становищата на съдиите са взети предвид и че не са направени реформи, които не вземат под внимание в достатъчна степен въздействието им върху съдиите.

(5) Съветите на съдебната власт също така трябва активно да насърчават съдиите да изразят възгледите си за това, какви реформи биха били от полза, като представят тези възгледи на изпълнителната власт и ѝ внушават доброто усещане на съдебната власт за възприемане на необходимите промени.

4. Що се отнася до втората точка, ЕМСС подчертава, че основно изискване за поддържане и укрепване на взаимното доверие между съдебните органи в Европейския съюз (ЕС), като основа за взаимно признаване, е независимостта, качеството и ефикасността на всяка от съдебните системи и зачитането във всяка държава на върховенство на закона. По-специално:

(1) Съветите трябва да приемат нова роля както по отношение на собствените си държави, така и по-общо, за постигане на по-добър баланс на правомощията и за укрепване на позицията на съдебната власт чрез изразяване и обясняване на ролята на независимата и отговорна съдебна власт в държава, която се ръководи от върховенството на закона. Върховенството на закона е всеобщо; то не свършва на границата на определена държава, а е транснационално.

(2) Съветите трябва да подпомагат образоването на обществото за това, което правят съдиите, като се надграждат съществуващите усилия в няколко страни, където съдиите посещават училища и разговарят с деца, като част от цялостното усилие да обяснят, че съдебната система е от съществено значение и е независима, част от всяка демокрация.

(3) Това трябва да бъде част от по-общите усилия, за да стане съдебната власт по-видима, по-значима и по-разбираема за обществеността, като ЕМСС служи като платформа, чрез която същността на ролята на съдиите и съдебната система се познават както от юристи, така и от неюристи.

Във връзка с това ЕМСС следи реформата на полския Национален съвет за съдебната власт (НССВ) с нарастващо безпокойство. Съгласно изискването на Устава на ЕМСС, за да бъде член на ЕМСС една национална институция на държава-членка на

ЕС тя трябва да бъде независима от изпълнителната и от законодателната власт и да гарантира отговорността за подкрепата на съдебната власт при независимото правораздаване. ЕМСС пояснява, че присъствието на представителите на НССВ на Общото събрание не означава, че ЕМСС приема, че неговият статут на член в рамките на нашата асоциация ще бъде запазен, след като Изпълнителният борд приключи с прегледа на позицията си по отношение на НССВ. Част от този преглед ще включва диалог с НССВ. Изпълнителният борд очаква, че прегледът ще бъде завършен в рамките на няколко месеца. Тези резултати ще бъдат споделени с членовете, заедно с препоръка на Изпълнителния борд относно продължаването на членството на НССВ в ЕМСС.

Ситуацията в Турция също е много обезпокоителна. През декември 2016 г. ЕМСС прекрати статута на наблюдател на Висшия съвет на съдиите и прокурорите поради неспазване на европейските стандарти и Устава на ЕМСС. ЕМСС наскоро научи с голямо съжаление, че един от бившите членове на Висшия съвет на съдиите и прокурорите е починал докато е бил задържан. ЕМСС желае още веднъж да изрази своята солидарност с уволнените съдии и прокурори на Турция и призовава съответните турски органи да осигурят бърз, открит, справедлив и безпристрастен съдебен процес за задържаните съдии и прокурори. Първите доклади за съдебните процеси срещу съдии и прокурори не дават основания да се смята, че справедливостта се цени високо.

СЛЕДОВАТЕЛНО, ЕМСС ПРИЗОВАВА

Съветите на съдебната власт в Европа да инициират и да ръководят процеса на положителна промяна с оглед насърчаването на съдебна власт, която е независима, отговорна и с високо качество i) чрез ангажиране на заинтересованите страни по описания по-горе начин и ii) чрез засилване на ролята на съдебната власт по отношение на другите държавни правомощия.

Приета в гр. Лисабон на 1 юни 2018 г.